

Contact

Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk

PZH-2026-886731639
DOS-2026-0000318

Uw kenmerk

Bijlagen

2

Burgemeester en wethouders van de gemeente Zoetermeer
Postbus 15
2700 AA ZOETERMEER

Onderwerp

Huisvestingswet: huisvesting vergunninghouders
Beoordeling 1 januari 2026

Geacht college,

Met deze brief informeren wij u over ons voornemen om over te gaan tot indeplaatsstelling ten aanzien van de uitvoering van de gemeentelijke taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders. Wij realiseren ons dat dit voornemen een ingrijpende stap is en grote impact kan hebben op uw gemeente. Wij benadrukken daarom dat het hier gaat om een voornemen en dat met deze brief nog geen definitief besluit tot indeplaatsstelling wordt genomen.

Dit voornemen is gebaseerd op artikel 124, eerste lid, van de Gemeentewet, artikel 28 van de Huisvestingswet, het Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders 2020 en het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2024. Met deze brief stellen wij u formeel in kennis van de stand van zaken en lichten wij toe welke stappen hieraan vooraf zijn gegaan en welke mogelijkheden er nog zijn om indeplaatsstelling te voorkomen.

Doel en uitgangspunt

Het doel van deze brief is om uw gemeente in de gelegenheid te stellen alsnog zelfstandig te voldoen aan de wettelijke taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders. Daarbij hebben wij oog voor de inspanningen die uw gemeente tot op heden heeft geleverd en voor de complexiteit van deze opgave. Tegelijkertijd zijn wij gehouden aan onze rol als toezichthouder en aan het wettelijk kader waarbinnen wij moeten handelen.

Wij nodigen u uit om, in overleg met ons, te bezien welke aanvullende en concrete stappen noodzakelijk zijn om de taakstelling, inclusief de opgebouwde achterstand, alsnog binnen een aanvaardbare termijn te realiseren.

Ambtelijk en bestuurlijk Overleg

De gemeente Zoetermeer kent sinds 1 april 2024 een structurele achterstand in de realisatie van de taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders. Als gevolg hiervan is uw gemeente stapsgewijs opgeklommen op de interbestuurlijke interventieladder. U bent hierover telkens geïnformeerd via toezichtbrieven en in zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg.

Sinds 1 juli 2024 hebben ambtelijke toezichtgesprekken plaatsgevonden tussen uw gemeente, de provincie, het COA en betrokken woningcorporaties. In deze gesprekken zijn diverse oplossingsrichtingen en ondersteuningsmogelijkheden besproken. De provincie heeft uw gemeente daarbij verzocht een plan van aanpak op te stellen. Nadere toelichting hierop is opgenomen in de bijlage *Onderbouwing*.

Ondanks deze inspanningen heeft dit traject niet geleid tot het realiseren van de taakstelling. Uw gemeente is daarom per 1 juli 2025 geplaatst op trede 3 van de interventieladder ('bestuurlijk afspraken maken met termijn').

Op 9 december 2025 heeft vervolgens een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de verantwoordelijke wethouder en een vertegenwoordiging van de provincie. In dit gesprek zijn de aanhoudende achterstand, de risico's daarvan en de mogelijke vervolgstappen expliciet besproken, waaronder het voornemen tot indeplaatsstelling.

Wettelijk kader en toezicht

Op grond van artikel 28 van de Huisvestingswet dragen burgemeester en wethouders zorg voor de huisvesting van vergunninghouders overeenkomstig de voor de gemeente geldende taakstelling. Indien deze wettelijke verplichting geheel of gedeeltelijk niet wordt nagekomen, kan de provincie overgaan tot indeplaatsstelling.

De bevoegdheid daartoe is vastgelegd in artikel 124, eerste lid, van de Gemeentewet en de Wet revitalisering generiek toezicht. Indeplaatsstelling houdt in dat de provincie de noodzakelijke maatregelen treft om de taakstelling te realiseren, op kosten van de gemeente.

Een besluit tot indeplaatsstelling wordt voorafgegaan door een zorgvuldig doorlopen ambtelijk en bestuurlijk traject, waarin de gemeente steeds de gelegenheid krijgt om alsnog zelf aan haar verplichtingen te voldoen. Dit voornemen vormt binnen dat traject trede 4 van de interventieladder.

Conform artikel 124, vierde lid, van de Gemeentewet zullen wij dit voornemen tot indeplaatsstelling aan uw gemeenteraad kenbaar maken middels een afschrift van deze brief en van het voornemen mededeling doen in het gemeentelijk blad. In het kader van onze informatieplicht informeren wij Provinciale Staten over dit voornemen.

Hoewel het Rijk heeft aangekondigd de wetgeving rond de huisvesting van vergunninghouders mogelijk te willen aanpassen, is deze wetgeving op dit moment onverkort van kracht. De provincie blijft daarom toezicht uitoefenen op basis van het huidige wettelijke kader.

Motivering

Wij moeten constateren dat uw gemeente per 1 januari 2026 de taakstelling voor de tweede helft van 2025 niet heeft gerealiseerd en dat sprake is van een achterstand van 43 te huisvesten vergunninghouders. Het aantal beschikbare en toegewezen woningmutaties is onvoldoende gebleken om deze opgave te realiseren.

Uit de gevoerde ambtelijke en bestuurlijke gesprekken en uit het door uw gemeente opgestelde plan van aanpak blijkt dat verschillende maatregelen zijn overwogen en ingezet, waaronder gebruik van leegstaande kantoorpanden, realisatie van flexwoningen en tijdelijke opvang van vergunninghouders op Bleizo-west. Deze maatregelen hebben echter niet geleid tot het tijdig inlopen van de achterstand. Hoewel er perspectief bestaat op toekomstige huisvesting, is de huidige situatie onvoldoende om te kunnen spreken van een structurele oplossing op korte termijn.

Gelet hierop achten wij het noodzakelijk om het voornemen tot indeplaatsstelling kenbaar te maken.

Huisvestingsplan voor Vergunninghouders

Om te voorkomen dat uw gemeente per 1 juli 2026 opschuift naar trede 5 van de interventieladder (formeel besluit tot indeplaatsstelling), vragen wij u om uiterlijk zes weken na dagtekening van deze brief een bestuurlijk vastgesteld Huisvestingsplan voor Vergunninghouders (HvV) aan te leveren.

Het plan dient te voorzien in een heldere analyse, concrete en uitvoerbare maatregelen, een planning met duidelijke mijlpalen en een systematiek voor monitoring en verantwoording. Nadere toelichting hierop is opgenomen in de bijlage *Eisen aan het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders*.

Wij benadrukken dat alleen sprake kan zijn van terughoudendheid bij verdere interventie indien het plan tijdig, volledig en bestuurlijk vastgesteld wordt aangeleverd én aantoonbaar voortvarend wordt uitgevoerd.

Afweging en proportionaliteit

Wij realiseren ons dat de huisvesting van vergunninghouders in de huidige omstandigheden een complexe opgave is. Tegelijkertijd betreft het een wettelijke verplichting die direct samenhangt met het functioneren van het asiel- en opvangstelsel. Wanneer gemeenten hun taakstelling niet realiseren, verblijven vergunninghouders langer in opvanglocaties en kunnen zij niet starten met hun inburgering en participatie.

Wij zijn van oordeel dat in het toezichttraject voldoende ruimte is geboden voor eigen regie en herstel. Nu uw gemeente gedurende een langere periode niet aan de taakstelling heeft voldaan, achten wij het voornemen tot indeplaatsstelling proportioneel en noodzakelijk om de uitvoering van de wettelijke taak te borgen.

Tot slot

Wij hopen dat deze brief bijdraagt aan een helder beeld van de situatie en de stappen die nodig zijn om verdere escalatie te voorkomen. Wij doen een dringend beroep op uw college om de inzet op dit dossier te intensiveren, zodat indeplaatsstelling kan worden afgewend en de taakstelling alsnog tijdig wordt gerealiseerd.

We begrijpen dat dit een uitdaging kan zijn en staan klaar om u waar mogelijk te ondersteunen in dit proces. Bij het nemen van deze stap plant de Provincie Zuid Holland ook een bestuurlijk gesprek met de verantwoordelijke bestuurder binnen uw organisatie.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2026-0000318) te vermelden.
Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

Bijlagen

Onderbouwing

Eisen aan het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders

Afschrift aan

Gemeenteraad van Zoetermeer

Bijlage 1: Onderbouwing

De gemeente Zoetermeer heeft sinds 1 juli 2024 een achterstand op de taakstelling huisvesting vergunninghouders. Op 1 januari 2026 zouden 186 (93+93) vergunninghouders gehuisvest moeten worden, echter heeft de gemeente 143 vergunninghouders gehuisvest.

Een volledig overzicht van het verloop is hieronder te zien:

Type cijfers per jaar	Cijfers	Plaatsing op de interventieladder
Achterstand op 1 januari 2024	-10	Trede 0 'Taakstelling gerealiseerd'
Taakstelling 2024-I	133	
Taakstelling 2024-I incl. achterstand	123	
Behaald per 1 april	42 (34%)	Trede 1 'Signaleren'
Achterstand op 1 juli 2024	41	Trede 2A 'Informatie opvragen en beoordelen'
Taakstelling 2024-II	121	
Taakstelling 2024-II incl. achterstand	162	
Achterstand op 1 januari 2025	67	Trede 2B 'Ambtelijk afspraken maken met termijn'
Taakstelling 2025-I	108	
Taakstelling 2025-I incl. achterstand	175	
Achterstand op 1 juli 2025	93	Trede 3 'Bestuurlijk afspraken maken met termijn'
Taakstelling 2025-II	93	
Taakstelling 2025-II incl. achterstand	186	
Achterstand op 1 januari 2026	43	Trede 4 'Vooraankondiging van juridische interventie'

Plan van aanpak van de gemeente

In het door de gemeente aangeleverde plan van aanpak wordt aangegeven dat de volgende maatregelen worden genomen/verkend:

- Inzet op gebruik van de HAR regeling.
- Onderzoek naar woningdelen.
- Realiseren van doorstroomlocatie is leegstaand vastgoed.
- Realisatie multifunctionele huisvesting voor meerdere doelgroepen.
- Realisatie van flexwoningen.

Conclusie

Gezien de gemeente op 1 januari 2026 een achterstand heeft en de genomen maatregelen van de gemeente niet op korte termijn hebben geleid tot het behalen van de taakstelling, stijgt de gemeente op de interbestuurlijke interventieladder en zijn wij genooddaakt om over te gaan tot een vooraankondiging van juridische indeplaatsstelling.

Bijlage 2: Eisen aan het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders

Inleiding

Deze bijlage ontvangt u bij onze brief over de plaatsing van uw gemeente op trede 4 van de interventieladder. Hierin zijn de vereisten opgenomen voor het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders dat u uiterlijk 6 weken na dagtekening van de brief met het oordeel van 1 januari 2026 dient te leveren.

Het plan is bedoeld om inzicht te geven in de wijze waarop uw gemeente invulling zal geven aan de volledige realisatie van de wettelijke taakstelling voor huisvesting van vergunninghouders. Het vormt de basis voor het maatwerktraject tussen de provincie en de betreffende gemeente.

1. Gemeentelijke opgave en tijds kader

- De gemeente (XX) heeft een taakstelling van [aantal invullen] vergunninghouders te huisvesten, dit is inclusief de ontstane achterstand;
- De maximale termijn voor volledige realisatie van deze opgave is vastgesteld op (XX-XX-XXXX).

2. Inhoudelijke eisen aan het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders

Het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders moet ten minste de volgende onderdelen bevatten:

a. Bestuurlijk commitment

Een ondertekende verklaring namens het college van burgemeester en wethouders waarin zij zich expliciet committeren aan het realiseren van de taakstelling binnen de gestelde termijn.

b. Analyse en probleemduiding

- Analyse van de oorzaken van het niet realiseren van de taakstelling tot op heden;
- Inzicht in interne en externe knelpunten en beperkingen;
- Reflectie op eerder ingezette acties en het effect daarvan.

c. Doelstelling

- De planmatige realisatie van het resterend aantal huisvestingen binnen de gestelde termijn;
- Duidelijke formulering van tussentijdse streefwaarden indien fasering noodzakelijk is.

d. Maatregelen en inzet

- Concreet overzicht van acties en maatregelen, met bijbehorende inzet (capaciteit, organisatie, bestuurlijk betrokkenheid);
- Specificatie van inzet op woningaanbod (regulier, tijdelijk, particulier);
- Inzet van samenwerkingspartners (woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, et cetera).

e. Tijdpad en planning

- Uitwerking in een overzichtelijke tijdlijn;
- Benoeming van deadlines per maatregel en verwachte resultaten per maand.

f. Monitoring en verantwoording

- Aangeven hoe voortgang wordt gemonitord binnen de gemeentelijke organisatie;
- Periodieke terugkoppeling aan de provincie: ten minste één keer per kwartaal;
- Aanspreekpunt binnen de organisatie (naam, functie, contactgegevens).

3. Vormvereisten

- Het plan moet in Pdf-formaat worden aangeleverd, uiterlijk 6 weken na dagtekening van de brief met het oordeel van 1 januari 2026;
- Het document moet zijn vastgesteld door het college en ondertekend door of namens het college van burgemeester en wethouders;
- Eventuele bijlagen (zoals begroting, planningstool, samenwerkingsovereenkomsten) mogen worden toegevoegd ter verduidelijking.

4. Beoordeling

De provincie beoordeelt het plan op volledigheid, haalbaarheid en bestuurlijke toereikendheid.

Indien het plan niet voldoet, volgt een gesprek en – indien nodig – aanvullende aanwijzing. Bij structureel uitblijven van voortgang of indien geen plan wordt ingediend, volgt plaatsing op trede 5 van de interventieladder, het besluit tot indeplaatsstelling.